

MEGHÍVÓ

Dr. Harmatta János, professzor, akadémikus (Budapest)

A magyarság történeti útja a Volgától a Dunáig

Időpont, helyszín: 2001. július 6, péntek, 19.30 óra, Magyar Katolikus Misszió Döpfner Háza, Oberföhringerstr. 40, 81925 München

Társrendező: Katolikus Magyar Értelmiségi Mozgalom Münchener Csoportja

Házigazda: Dr. Imre Gabriella, Münchener Magyar Intézet

A magyar őstörténet legtöbb kérdésére eddig jórészt csak ellentmondásos válaszok születtek. Az ősmagyarok vándorlásának kiinduló pontját hol az Irtis vidékére, hol az Aral-tóhoz, hol a Kína területén lakó ujgurokhoz helyezik, és a magyarokat Nyugat-Ázsia és Kelet-Európa számos országán keresztül, különböző török népek uralma alatt vándoroltatják. Ennek oka a forrásanyag hiányosságaiban és kiértékelésük bizonytalanságában rejlik. Történeti források a magyarokról csak a IX. századtól állnak rendelkezésre, így a korábbi időre elsősorban a magyar nyelv török jövevényszavait igyekeztek hasznosítani. Azonban a nyelvészeti források (főleg a jövevényszavak) nehezen köthetők helyhez és időhöz, más források, így a régészeti leletek etnikai meghatározása pedig sokszor kétséges; az írott történeti források értelmezése és kiértékelése is sokszor nehézségekbe ütközik. Az előadás ennek a helyzetnek a megváltoztatására vállalkozik, azzal a minimális célkitűzéssel, hogy nyomon kövesse a honfoglalás előtti magyarság történeti útjának főbb szakaszait. Ehhez átmenetileg le kell mondanunk számos más kérdés tisztázásáról s figyelmünket e történeti út legfontosabb mozzanataira kell összpontosítanunk. Ha elérjük ezt a minimális célt, akkor a többi probléma megoldása sok esetben magától adódik majd.

HARMATTA JÁNOS (Hódmezővásárhely, 1917) 1940-ben végzett görög-latin-magyar szakon a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen, ahol 1945 és 1948 között a Latin Filológiai Tanszéken tanársegédként dolgozott. Azután ugyanott, az Eötvös Loránd Tudományegyetemre átnézett intézményben a Görög Filológiai Tanszék egyetemi tanára (1948-1952), az Indoeurópai Nyelvtudományi Tanszék tanszékvezető egyetemi tanára (1952-1987), az Ókortudományi Tanszékcsoport vezetője (1966-1987) és az Ókortudományi Kutatócsoport vezetője (1966-1987). 1978-ban a Scuola Normale Superiore Università di Pisa, Accademia Nazionale dei Lincei professzora. 1952-ben a nyelvtudományok kandidátusa, 1957-ben a nyelvtudományok doktora címet nyerte el. 1970-től a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 1979-től rendes tagja. Több külföldi akadémia és számos belföldi meg külföldi tudományos társaság tagja. 1973-ban Herder-díjat, 1990-ben Széchenyi-díjat kapott. Számos magas rangú belföldi és külföldi kitüntetés birtokosa.

Harmatta professzor kutatási területe a klasszika-filológia, indoeurópai nyelvtudomány, indológia és iranisztika. Főbb művei: *Quellenstudien zu den Skythika des Herodot* (Budapest 1941); *Le problème cimmérien* (in: *Archeologiai Értesítő* 7-9 [1946-1948] 79-136); *Late Bactrian Inscriptions* (in: *Acta Antiqua* 17 [1967] 297-432); *Studies in the History and Language of the Sarmatians* (Szeged 1970); *History of Civilizations of Central Asia. II: The Development of Sedentary and Nomadic Civilizations: 700 B. C. to A. D. 250.* (Szerkesztő és szerző, Paris 1993). Munkásságára vonatkozó fontosabb irodalom: *Studies in Honour of J. Harmatta. I-II* (Budapest 1977-1978); *Ioanni Harmatta octogenario* (Budapest 1998); Cs. Tóttössy: *Bibliography of the Scholarly Works and Papers of J. Harmatta* (in: *Acta Antiqua* 25 [1977] 13-24); Borzsák I.: *Harmatta János köszöntése 80. születésnapján* (in: *Magyar nyelv* 94 [1998] 113-115).